

STRATEGIJA RAZVOJA FUNDACIJE VINCENCA DRAKSLERJA ZA OBDOBJE 2025-2030

KRANJ, MAREC 2025

UVOD

TEMELNI CILJI PRETEKLE IN PRIHODNJE STRATEGIJE

Fundacija Vincenca Drakslerja (v nadaljevanju Fundacija) je v obdobju Strategije razvoja skupine Fundacije Vincenca Drakslerja za obdobje 2021–2025 uspešno uresničila zastavljene cilje na področju pomoči ranljivim skupinam in razvoju socialnega podjetništva. Na tem temelju je pripravljena nova Strategija razvoja skupine Fundacije Vincenca Drakslerja za obdobje 2025–2030, ki ohranja temeljno poslanstvo in cilje skupine Fundacije, hkrati pa uvaja nekatere nove razvojne pobude za nadaljnjo krepitev njenih programov. Dokument sledi strukturi predhodne strategije 2021–2025 ter vključuje pregled obstoječih dejavnosti, vizijo prihodnjega razvoja in posebne poudarke na novih idejah.

Primarni cilj skupine Fundacija Vincenca Drakslerja, ki nam ga je s svojo dobroteljnostjo načrtal gospod Vincenc Draksler, mora še naprej ostati pomoč ranljivim skupinam prebivalstva, še posebej bivšim odvisnikom od prepovedanih drog in alkohola ter invalidom in mladim v stiski, in sicer s sofinanciranjem programov, z izvajanjem zaposlitvene rehabilitacije in delovnim usposabljanjem ter izobraževanjem. Sekundarni cilji pa so ustvarjanje pogojev za pomoč pomoči potrebnim s čim boljšim delovanjem, iskanjem novih izzivov za razvoj in nadgradnjo obstoječih programov, uvajanje novih programov ter promociji Fundacije Vincenca Drakslerja. Hkrati je pomembno še naprej ustvarjati pogoje za čim bolj učinkovito delovanje z racionalizacijo poslovanja in krepitvijo organizacije.

Pomemben del je tudi tržna dejavnost obeh zaposlitvenih centrov, ki omogoča manjšo finančno obremenitev Fundacije in pomeni pomoč pri dolgoročnem ohranjanju programov, ki jih obvladuje in razvija Fundacija. Z našim delovanjem na področju krožnega gospodarstva pa stremimo k zmanjšanju količine odloženih odpadkov, s čimer želimo prispevati k varovanju okolja ter s prodajo rabljenih predmetov omogočiti ljudem nakup rabljenih, vendar še vedno uporabnih predmetov po ugodni ceni. S tem prispevamo k socialni vključenosti in trajnostno naravnani skupnosti. Z našim delovanjem ustvarjamo edinstveno povezavo med programi pomoči bivšim odvisnikom, invalidom ter mladim v stiski z elementi krožnega gospodarstva. Naše poslanstvo lahko strnemo pod geslo:

»LJUDEM IN STVAREM DAJEMO DRUGO PRILOŽNOST«

O FUNDACIJI VINCENCA DRAKSLERJA

USTANOVITELJI FUNDACIJE VINCENCA DRAKSLERJA SO.P. IN NAMEN USTANOVITVE

V letu 1999 se je g. Vincenc Draksler oglasil pri takratnemu županu Mestne občine Kranj Mohorju Bogataju in mu kot rojen Kranjčan in uspešen poslovnež ponudil posestvo »Pr'Primožk« v Pristavi pri Tržiču za dober namen. Ker je bil v Kranju že takrat problem z odvisnostjo mladih od prepovedanih drog, sta se z župan in g. Draksler skupaj odločila, da bi bil objekt namenjen pomoči mladim odvisnikom, ki bi se odločili, da se ponovno vrnejo v normalno življenje.

Fundacija Vincenca Drakslerja so.p. (v nadaljevanju Fundacija) je bila ustanovljena po Zakonu o ustanovah v letu 2000 z namenom zagotavljanja pogojev za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti. Gospod Vincenc Draksler je s podarjenim posestvom prispeval osnovo za ustanovitev, ker pa je imel nemško državljanstvo, ni mogel biti ustanovitelj. Tako je vlogo ustanovitelja prevzela Mestna občina Kranj, leta 2007 pa se je kot soustanovitelj pridružil tudi gospod Vincenc Draksler. Po smrti gospoda Vincenca Drakslerja so bile njegove ustanoviteljske pravice prenesene na Mestno občino Kranj.

V letu 2012 se je Fundacija dodatno registrirala za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva, s čimer so bili postavljeni pogoji za opravljanje gospodarske dejavnosti znotraj Fundacije.

POSLANSTVO FUNDACIJE VINCENCA DRAKSLERJA SO.P.

Temeljno poslanstvo Fundacije je zagotavljanje pogojev za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti ter pomoči mladim v stiski ter invalidom. Po dodatni registraciji Fundacije v socialno podjetje je bila bivšim odvisnikom od prepovedanih drog in alkohola ter invalidom dana možnost zaposlitvene rehabilitacije ter delovnega usposabljanja v delavnicah socialnega podjetja. Glede na želje gospoda Drakslerja, izražane v zadnjih letih njegovega življenja, je naloga Fundacije tudi pomoč otrokom in mladim v stiski.

Fundacija bo skupaj z Mestno občino Kranj skrbela za ugled imena ustanovitelja in častnega občana Kranja Vincenca Drakslerja tudi v prihodnje, ter tako njegovo ime kot pojem dobrodelnosti prenesla naslednjim rodovom. V ta namen bo Fundacija vsako leto aktivno sodelovala pri organizaciji najmanj ene spominske prireditve, ki jo bo organizirala Mestna občina Kranj, poudarek te prireditve pa bo slonelo na temeljnem poslanstvu Fundacije, to je dobrodelnosti.

PREGLED TRENUTNEGA STANJA IN ORGANIZIRANOSTI

V preteklem obdobju je Fundacija Vincenca Drakslerja utrdila svojo vlogo vodilne organizacije na Gorenjskem ter ene najbolj prepoznavnih v Sloveniji na področju reintegracije bivših odvisnikov, pomoči mladim v stiski in socialnem podjetništvu. Fundacija je v preteklih letih največ aktivnosti izvajala na področju socialnega podjetništva – razvila se je mreža trgovinske ponovne rabe in s tem nadgradila delovanje programa reintegracije. S pridobljenimi sredstvi Evropskega socialnega sklada (ESS) je v okviru javnega razpisa za razvoj socialnega podjetništva razširila dejavnosti ponovne rabe, zagotovila nakup opreme ter zaposlila dodatne osebe iz ciljnih skupin. V sodelovanju z Mestno občino Kranj in donatorji je Fundacija obnovila in uredila gospodarsko poslopje ter delavnice, ki služijo izvajanju programov zaposlitvene rehabilitacije in ponovne rabe. Do leta 2020 je Fundacija vzpostavila

šest trgovin – štiri v Kranju, eno v Pristavi pri Tržiču ter eno v Radovljici ter odprla še šiviljsko popravljalnico v Kranju ter prodajalno rabljene elektronike in električnih aparatov.

Fundacija danes deluje kot povezana skupina, ki jo sestavljajo Fundacija Vincenca Drakslerja so.p. kot krovna organizacija in dva hčerinska zavoda – Zaposlitveni center FVD Pristava so.p. in Zaposlitveni center FVD Kranj so.p.. Fundacija je ustanoviteljica in 100 % lastnica obeh zaposlitvenih centrov, ki izvajata večino tržnih dejavnosti Fundacije. Takšna organiziranost se je izkazala za uspešno, saj omogoča pozitivno poslovanje dejavnosti ponovne rabe in usposabljanja; če bi namreč vse trgovine in delavnice delovale neposredno v okviru Fundacije, prihodki ne bi krili vseh stroškov, medtem ko ločeno poslovanje prek družbenih podjetij omogoča finančno vzdržnost.

Dejavnosti v FVD izvajajo:

- redno zaposleni delavci;
- javni delavci;
- bivši odvisniki na usposabljanju;
- invalidi na usposabljanju;
- prostovoljci,
- dijaki in študentje na praksi,
- osebe v probaciji.

Fundacija Vincenca Drakslerja so.p. ima v lasti Dom Vincenca Drakslerja v Pristavi, na naslovu Pristavska cesta 16, Tržič, kjer deluje Reintegracijski center, ki ga vodi CSD Gorenjska. V njem je prostor za nastanitev do 12 bivših odvisnikov od prepovedanih drog in alkohola ter zaposlene v Reintegracijskem centru. Na istem naslovu je tudi gospodarsko poslopje, kjer so delavnice in skladišča ter trgovina Štacuna Pristava. Fundacija ima v lasti tudi hišo s pripadajočim zemljiščem na naslovu Cesta Staneta Žagarja 11 v Kranju, kjer Društvo za pomoč ženskam v stiski – varna hiša Gorenjske izvaja program Materinski dom. V mestnem jedru Kranja ima Fundacija v lasti lokal na naslovu Glavni trg 17, kjer je šiviljska popravljalnica Kr'Zašij, ki zaseda polovico prostora lokala. Fundacija vodi organizacijo dela oseb iz Reintegracijskega centra v delavnicah Fundacije, nudi pomoč pri upravljanju obeh zaposlitvenih centrov in skrbi za premoženje Fundacije in razvoj novih programov. Zaposlitveni center FVD Pristava so.p. vodi delavnico v Pristavi in Štacuno Pristava. Zaposlitveni center FVD Kranj so.p. pa vodi Kr'Štacuno, Štacuno Rokodelc, šiviljsko popravljalnico in prodajalno oblačil iz druge roke Kr'Zašij in Štacuno Zarica.

IZ DOSEDANJIH STRATEGIJ RAZVOJA SMO IZPOLNILI NASLEDNJE ZAVEZE:

➤ Ustanovili smo dva zaposlitvena centra

Fundacija je ustanoviteljica in 100% lastnica dveh zaposlitvenih centrov, in sicer Zaposlitvenega centra FVD Pristava so.p. in Zaposlitvenega centra FVD Kranj so.p., na katera je prenesla večji del svojih tržnih dejavnosti. Le tak način organizacije in poslovanja omogoča pozitivno delovanje in poslovanje tržnih dejavnosti, saj v primeru, da bi trgovine in delavnica poslovale v okviru Fundacije, prihodki ne bi pokrivali stroškov poslovanja in dolgoročnega delovanja.

➤ Soustvarjali smo pogoje za celovito obravnavo bivših odvisnikov

Na Gorenjskem imamo več akterjev v boju proti odvisnosti, ki tudi na podlagi naših prizadevanj bolje sodelujejo. Tako je sedaj vzpostavljena povezava med Centrom za pomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo (Labirint), Centrom za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog (metadonska ambulanta), sprejemnimi centri, gorenjskimi komunami in Reintegracijskim centrom in s tem je zagotovljena celovita obravnava odvisnikov na Gorenjskem, kar je v veliki meri tudi naša zasluga.

➤ Soustvarjali smo pogoje za celovito obravnavo težje zaposljivih invalidov

V sodelovanju s Centromkontura in Zavodom Jelša smo vzpostavili koncept zaposlitvene rehabilitacije invalidov, ki ima kot končni cilj oceno delazmožnosti težje zaposljivih invalidov, ki imajo med 30% in 70% preostalo delazmožnost, končni cilj obravnave pa je zagotoviti primerno delovno mesto za invalida.

➤ Soustvarjali smo pogoje za pomoč materam z otroki v stiski

Fundacija je s sredstvi, ki jih je v ta namen namenil gospod Vincenc Draksler, kupila hišo s pripadajočim zemljiščem v Kranju, ki ga za simbolično najemnino oddaja Društvu za pomoč ženskam in otrokom v stiski – varna hiša Gorenjske, ki v njej izvaja program Materinski dom.

➤ Omogočamo bivšim odvisnikom in invalidom možnost delovnega usposabljanja in zaposlitvene rehabilitacije

V Fundaciji izvajamo delovno usposabljanje bivših odvisnikov od prepovedanih drog in alkohola. Sam proces delovnega usposabljanja za bivše odvisnike pomeni nadgradnjo programa Reintegracijskega centra, saj daje možnost bivšim odvisnikom pridobivanje delovnih izkušenj, dodatnih znanj in referenc, ki jih potrebujejo pred zaposlitvijo v običajnem delovnem okolju.

➤ Vodimo najuspešnejše in najbolj prepoznavne centre ponovne rabe v Sloveniji

S pomočjo projekta ESS »Omamljen.si z delom« ter sodelovanjem MO Kranj, Komunale Kranj in kasneje še Komunale Radovljica, smo organizirali mrežo za zbiranje še uporabnih predmetov, ki jih občani pripeljejo na zbirne centre ter zbiranje od vrat do vrat. To mrežo vseskozi krepimo in širimo, predvsem s povezovanjem s pomembnimi akterji na tem področju, kot so lokalna skupnost in

komunalna podjetja. Intenzivno promoviramo ponovno rabo kot pomemben del projektov krožnega gospodarstva in projekta Zero Waste.

- **Nastopamo in se promoviramo kot skupina Fundacija Vincenca Drakslerja, kamor so združene Fundacija Vincenca Drakslerja so.p., Zaposlitveni center FVD Pristava so.p. in Zaposlitveni center FVD Kranj so.p.**

Nastopamo enotno v javnosti, ne glede na to, kateri poslovni subjekt je akter posameznih dejavnosti. S tem krepimo blagovno znamko Fundacija Vincenca Drakslerja kot pojem dobrotelčnosti, dobrega dela, skrbi za ranljive skupine in okolje ter sodobnim pristopom k pomoči bivšim odvisnikom in mladim v stiski.

- **Uvedli smo nove programe Letovanja za socialno ogrožene mladostnike**

Glede na željo gospoda Drakslerja in R. & V. Draksler Stiftung iz Švice se vsakoletno del doniranih sredstev švicarske fundacije namenil za financiranje letovanja socialno ogroženih mladostnikov. Organizatorja letovanja sta Klub prijateljev mladine Marindolus Kranj, ki v Beli Krajini pripravil letovanje za mladostnike, letovanje za mladostnike iz socialno šibkih družin pa financira Fundacija. Klub ima dolgoletne izkušnje in odlične reference za organizacijo tovrstnih letovanj otrok in mladine. Poleg tega Fundacija financira oziroma sofinancira tabor za dijake iz socialno šibkih družin, ki ga organizira Gimnazija Kranj.

- **Racionalizirali smo poslovanje Fundacije Vincenca Drakslerja so.p.;**

Po smrti gospoda Vincenca Drakslerja se je zmanjšal delež financiranja iz donacij. Del financiranja se je že v času njegovega življenja prenesel na R. & V. Draksler Stiftung, vendar so prihodki iz tega naslova manjši, kot so bili v preteklosti, prav tako pa je negotova višina financiranja s strani švicarske fundacije. Donacije ne zagotavljajo pokrivanja vseh stroškov delovanja Fundacije. Da bi zagotovili dolgoročno delovanje in obstoj Fundacije, je bilo potrebno racionalizirati poslovanje. Večina zaposlenih je bila prerazporejena na zaposlitvena centra, kje so oproščeni plačila prispevkov na in iz plač in so deležni subvencij za plače invalidov glede na Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.

- **Skrbimo za premoženje Fundacije Vincenca Drakslerja so.p.;**

Za zagotavljanje dolgoročnega delovanja Fundacije je pomembna tudi skrb za vzdrževanje premoženja v lasti Fundacije. V vsakoletnem Vsebinskem in finančnem načrtu se zagotovi del sredstev letnega proračuna za tekoče vzdrževanje in investicije v objekte v lasti Fundacije. Dolgoročno je poskrbljeno tudi za vzdrževanje grobnice družine Draksler na kranjskem pokopališču.

- **Vzpostavili smo šiviljsko popravilnico in prodajalno Kr'zašij, ter prodajo rabljenih električnih predmetov v Kranju v Kr'Štacuni**

V obdobju strategije 2021-2025 smo v Fundaciji odprli popravilnico oblačil in prodajalno oblačil iz druge roke Kr'Zašij in v Kr'Štacuni prodajalno rabljene elektronike in električnih aparatov. S tem nadaljujemo z ustvarjanjem pogojev za usposabljanje in zaposlovanje ranljivih skupin prebivalcev in povečanjem tržnih prihodkov.

➤ **Povezujemo se z lokalno skupnostjo in ostalimi organizacijami**

Za Fundacijo je pomembno predvsem dobro sodelovanje z okoljem, v katerem delujejo njeni programi. Tesno smo povezani z ustanoviteljico Mestno občino Kranj in njenimi zavodi pri različnih projektih. To povezovanje je pomembno tudi v projektih oživljanja mestnega jedra Kranja, kjer je Fundacija v preteklem obdobju z odprtjem trgovin in šiviljske popravilnice dala pomemben prispevek. Zaradi prepletanja dejavnosti je pomembno tudi povezovanje s Komunalo Kranj in Komunalo Radovljica. Hkrati pa v okviru projektnega sodelovanja sodelujemo z več organizacijami na Gorenjskem kot tudi drugje po Sloveniji.

NAČRTI ZA PRIHODNOST

VIZIJA

Vse dejavnosti, ki smo jih vzpostavili v okviru preteklih dveh strategij, bomo izvajali tudi v prihodnji strategiji in jih dopolnjevali ter nadgrajevali.

Na podlagi dosežkov iz preteklega obdobja je Fundacija za obdobje 2025–2030 zastavila ambiciozen ter hkrati realen nabor strateških usmeritev, s katerimi bo uresničevala svoje poslanstvo na še višji ravni. Vizija Fundacije v prihodnjih petih letih je nadaljevati razvoj kot skupina Fundacije Vincenca Drakslerja, ki enotno nastopa v javnosti in je sinonim za dobrotelost, skrb za ranljive skupine ter okoljsko ozaveščenost. Fundacija želi utrditi blagovno znamko “Fundacija Vincenca Drakslerja” kot ugledno in inovativno organizacijo, ki povezuje rehabilitacijo odvisnikov, zaposlitveno rehabilitacijo invalidov, pomoč mladim v stiski in ponovno rabo v celovit model socialnega podjetništva za skupnost. Vizija vključuje tudi ohranjanje finančne in organizacijske vzdržnosti ter še tesnejše sodelovanje z lokalno skupnostjo in partnerji.

Na strateški ravni bo Fundacija v obdobju 2025–2030 zasledovala naslednje **strateške cilje in usmeritve**:

1. PRIKLJUČITEV REINTEGRACIJSKEGA CENTRA FUNDACIJI

Reintegracijski center trenutno deluje v okviru Centra za socialno delo Gorenjska, financiran pa je iz sredstev Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Zaradi še boljšega delovanja Reintegracijskega centra ga bomo v prihodnjih letih priključili Fundaciji in s tem še izboljšali program ter nadgradili delovanje Reintegracijskega centra, da bo še bolj učinkovit in prepoznaven. Integracija bo pomenila prenos programa iz Centra za socialno delo Gorenjska na Fundacijo, prav tako pa pre zaposlitev zaposlenih, ki delajo v Reintegracijskem centru v Fundacijo ter prenos pogodbe o financiranju na Fundacijo. S tem bodo doseženi tudi pozitivni finančni učinki na delovanje Fundacije, saj bo poleg sredstev za delovanje Reintegracijskega centra del fiksnih stroškov Fundacije financiranih iz sredstev Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

2. NADGRADNJA REHABILITACIJSKO-TERAPEVTSKIH PROGRAMOV REINTEGRACIJSKEGA CENTRA

V skrbi za izboljšanje uspešnosti zdravljenja odvisnosti bomo uvedli dodatne metode v program Reintegracijskega centra. Poseben poudarek bo na nadgradnji zdravljenja odvisnosti s hipnoterapijo, kar pomeni, da bomo v program vključili terapevte za klinično hipnozo. Hipnoterapijo bomo pilotno uvedli kot podporno terapijo za bivše odvisnike, s ciljem zmanjševanja tesnobe, obvladovanja hrepenenja po drogah/alkoholu ter krepitev motivacije za abstinenco. Njeno učinkovitost bomo sprti spremljali in ocenjevali. Poleg tega bomo ohranili in razvijali obstoječe svetovalne, psihosocialne in delovno-terapevtske aktivnosti, da zagotovimo celoten pristop (npr. skupinske terapije, individualno svetovanje, programi samopomoči). Inovacija na tem področju bo tudi uvedba "ChatGPT terapevta" – gre za uporabo naprednega jezikovnega modela umetne inteligence (AI) kot dodatnega pripomočka pri terapevtski obdelavi. Razvili bomo prilagojen klepetalni program (na osnovi ChatGPT) v slovenskem jeziku, ki bo našim uporabnikom na voljo za neuradne pogovore, podporo in vodenje skozi vsakodnevne izzive izven rednih terapevtskih terminov. Ta "AI terapevt" ne bo nadomestil strokovnega kadra, temveč bo dopolnil našo ponudbo – uporabniki bodo lahko anonimno in 24/7 dostopali do svetovalnega klepeta, ki jim lahko ponudi besedno podporo, terapevtske vaje (npr. vodenje skozi dihalne vaje, sprostitvene tehnike) ali jih po potrebi usmeri k strokovnjaku. Seveda bo uporaba tega orodja potekala vnaprej zamišljeno in pod nadzorom strokovnjakov (psihologov/terapevtov), ki bodo spremljali vsebino in učinke. S tem korakom Fundacija vstopa v polje digitalnih inovacij, kar lahko poveča dostopnost pomoči in privlačnost programov za mlajše generacije uporabnikov.

3. RAZVOJ SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA

Na področju socialnega podjetništva bo cilj ohraniti in nadgraditi status Fundacije kot vodilnega akterja v Sloveniji na področju ponovne rabe in socialnega podjetništva. Odprtje nove trgovine v Centru ZARTA je ena ključnih iniciativ – gre za načrtovanje razširitve dejavnosti v okviru Centra krožnega gospodarstva "ZARTA" na Zarici v Kranju, ki ga razvija Komunala Kranj. V okviru tega centra, ki bo namenjen izobraževanju in praksi Zero Waste, bo Fundacija pridobila sodobne prostore za novo večjo trgovino ponovne rabe, obsežno skladišče za zbrane predmete, ter dodatne delavnice za čiščenje in obnovo predmetov. Ta premik bo omogočil povečanje obsega zbranih in prodanih predmetov, boljše pogoje za delo zaposlenih ter še večjo prepoznavnost Fundacije v okviru regijskih okoljskih prizadevanj. Obstoječa Štacuna Zarica na zbirnem centru se bo s tem integrirala v širši center ZARTA in nadgradila v pomembno točko krožnega gospodarstva v regiji. V okviru nove trgovine bo vzpostavljen tudi sistem najema in vzdrževanja vračljive embalaže za prireditve.

Za prodajo izdelkov Fundacije je zelo pomembna lokacija prodajaln. Štacuno Rokodelc želimo premakniti na novo lokacijo, v bolj obiskan del mestnega jedra Kranja. Analize so pokazale, da lahko z zamenjavo lokacije izboljšamo dostopnost te trgovine in zmanjšamo stroške najema oz. če bo možnost kupimo prostor za to trgovino. S tem želimo zagotoviti, da bo prodaja izdelkov socialnovarstvenih programov še naprej uspešna in vidna, hkrati pa bo omogočila lažje upravljanje trgovine, manjše obratovalne stroške ter boljši zaslužek.

Zaradi povečanja dejavnosti bomo povečali skladišče v Pristavi. Manjši del smo v preteklih letih že povečali za eno etažo, v prihodnjih letih pa bomo celotno gospodarsko poslopje nadgradili za eno etažo.

4. POVEZOVANJE Z LOKALNO SKUPNOSTJO

Ključ do uspeha ostaja dobro sodelovanje z vsemi relevantnimi deležniki v okolju. Fundacija bo tudi v prihodnje tesno sodelovala z Mestno občino Kranj. Sodelovali bomo v skupnih projektih in strategijah (npr. vključevanje v občinske programe socialnega varstva, skupne okoljske akcije, prireditve kot je Tek za Kranj – Memorial Vincenca Drakslerja ipd.). Nadaljevali bomo s sodelovanjem s Komunalo Kranj pri razvoju Centra ZARTA in drugih pobudah krožnega gospodarstva. Povezovali se bomo tudi z drugimi občinami Gorenjske, da razširimo dobro prakso ponovne rabe in zaposlovanja ranljivih skupin. Ohranjali in nadgrajevali bomo partnerstva z nevladnimi organizacijami in strokovnimi institucijami (CSD-ji, terapevtske skupnosti, zavodi za usposabljanje invalidov, zdravstvene ustanove) z namenom izmenjave znanj in koordinacije pomoči za naše ciljne skupine. Na ta način bo Fundacija še naprej dejavna članica lokalne skupnosti, ki prispeva tudi k širšim družbenim ciljem, kot so socialna vključenost, zmanjšanje revščine, večja okoljska trajnost itd..

5. STANOVANJA ZA ZAČASNO NAMESTITEV

Matere z otroki v socialni stiski in bivši odvisniki, ki se vračajo v skupnost, sodijo med najbolj ranljive skupine. Mnoge matere samohranilke, ki poiščejo pomoč v materinskih domovih, so ostale brez podporne socialne mreže, doživele nasilje in se soočajo s finančno ter stanovanjsko nestabilnostjo. Podobno so bivši odvisniki zaradi dolgotrajnih zasvojenosti pogosto družbeno izključeni, stigmatizirani in diskriminirani. Začasne nastanitve – kot so materinski domovi, varne hiše, terapevtske skupnosti predstavljajo prehodno zatočišče, ki tem posameznikom in materam z otroki nudi varno okolje ter strokovno podporo na poti v samostojno življenje. Vendar pa je v teh programih bivanje časovno omejeno glede na trajanje programa.

Kakovostnečasne nastanitve imajo dokazano pozitiven vpliv na dolgotrajno socialno reintegracijo upravičencev. Skozi stabilizacijo in podporo v prehodnem obdobju uporabnikom omogočijo, da lažje premostijo vrzel med krizno situacijo in povrnitvijo v normalno življenje, zato je smiselno, da se vključijo v bivalne enote, kjer bivajo samostojno in skrbijo za svoje življenje, vendar jih še vedno spremljajo in jim pomaga strokovno osebje iz reintegracijskih centrov in materinskih domov.

Zaradi teh dejstev želimo oblikovati dve ločeni stanovanjski skupnosti, kjer bo omogočena časna nastanitev teh ranljivih oseb pred popolno osamosvojitvijo in vključitvijo v novo življenje brez stisk. Vzpostavitev bo zahtevala večje finančne vložke, zato bo predmet tudi prihodnjih strategij, pa tudi iskanja možnosti sofinanciranja s strani ESS in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

CILJNE SKUPINE

Ciljne skupine ostajajo enake kot v prejšnji strategiji, saj odražajo poslanstvo Fundacije:

- **Bivši odvisniki od prepovedanih drog in alkohola**, ki so zaključili programe zdravljenja in potrebujejo podporo pri reintegraciji (namestitvev, terapijska pomoč, usposabljanje in zaposlitev).
- **Osebe z invalidnostmi**, zlasti težje zaposljivi invalidi z zmanjšano delovno zmožnostjo, ki potrebujejo dodatno usposabljanje, rehabilitacijo in priložnosti za delo v zaščitenem okolju ter pomoč pri prehodu na odprt trg dela.
- **Mladi v socialni stiski**, npr. mladostniki iz ogroženih družin ali okolij s tveganji (brezposelnost, zasvojenost v družini ipd.), ki jim Fundacija posredno ali neposredno pomaga z različnimi programi (svetovanje, preventivne dejavnosti, letovanja ipd.), čeprav ti mladi niso neposredno vključeni v rehabilitacijo, ostajajo del širše ciljne populacije Fundacije skladno z zavezo ustanovitelja.
- **Matere z otroki v stiski**, ki so žrtve nasilja ali drugih socialnih kriz – Fundacija tem osebam pomaga posredno, z zagotavljanjem infrastrukture (materinski dom), pa tudi preko povezanih projektov in sodelovanja z organizacijami, ki izvajajo programe zanje.
- **Dolgotrajno brezposelne in socialno izključene osebe** na Gorenjskem, ki se prekrivajo z zgornjimi skupinami (npr. brezposelni bivši odvisniki ali invalidi) – tem osebam Fundacija s svojimi programi ponuja priložnost za vključenost, prostovoljno delo, usposabljanje ali zaposlitev in s tem izhod iz socialne izključenosti.

Vse aktivnosti Fundacije so naravnane k potrebam navedenih ciljnih skupin. Pri načrtovanju novih programov bo posebna pozornost namenjena prilagoditvi tem skupinam, da bodo ukrepi kar najbolj dostopni in učinkoviti.

MERILA USPEŠNOSTI

Uresničevanje strategij 2025–2030 bomo merili z različnimi kazalniki uspešnosti, da zagotovimo kontinuiteto in primerljivost rezultatov v prihodnje. Ključna merila vključujejo:

- **Število vključenih oseb iz ciljnih skupin:** spremljali bomo, koliko bivših odvisnikov in invalidnih oseb je vsako leto vključeno v naše programe (reintegracija, delovno usposabljanje, zaposlitvena rehabilitacija) in koliko jih uspešno zaključi program in si najde zaposlitev. Uspeh na tem področju se meri tudi s kazalniki, kot tako delež uporabnikov, ki po zaključku programa ostanejo abstinenti, delež invalidov, ki se zaposlijo, ipd.
- **Obseg in učinek programov ponovne rabe:** merili bomo količino zbranih in predelanih rabljenih predmetov (npr. v tonah ali kosih letno), število strank v naših trgovinah in šiviljski popravljalnici ter posledični okoljski učinek (ocenjena zmanjšana količina odpadkov na odlagališčih zaradi naše dejavnosti). Prav tako bomo beležili širše kazalce prepoznavnosti, npr.

število medijskih objav o naših akcijah ponovne rabe ali sodelovanja v občinskih okoljskih projektih.

- **Finančni kazalniki vzdržnosti:** redno bomo spremljali razmerje med lastnimi prihodki in subvencijami/donacijami. Merilo uspeha bo, da Fundacija ob koncu obdobja doseže ali preseže raven finančne neodvisnosti (npr. povečanje deleža tržnih prihodkov v skupnih prihodkih). Prav tako bomo merili uspešnost pri pridobivanju projektnih sredstev (npr. odstotek uspešnih prijav na razpise) in optimizacijo stroškov na enoto storitev ob nespremenjeni kakovosti.
- **Kakovost izvajanja programov:** čeprav je to težje kvantitativno izmeriti, bomo skozi povratne informacije uporabnikov in partnerjev merili zadovoljstvo z našimi programi. Redno bomo izvajali anketiranje uporabnikov (bivši odvisniki v programu, zaposleni invalidi, stranke trgovin) in spremljali njihovo zadovoljstvo ter predloge za izboljšave. Visoka stopnja zadovoljstva in pozitivne zgodbe (npr. uspešne reintegracije, osebne zgodbe uporabnikov) bodo pomembno merilo uspeha, ki se ga ne da vedno izraziti le številčno, a ga bomo predstavili v obliki letnih poročil.
- **Izvajanje novih pobud:** Za nove ideje, ki jih uvajamo bomo postavili specifične kazalnike uspeha. Na primer: število uporabnikov, ki so uporabljali storitev hipnoterapije in njihova povratna informacija o koristnosti; delovanje AI terapevta (število interakcij s klepetalnikom, morebitna zabeležena korist ali primeri preusmeritve v kriznih situacijah); uspešnost nove trgovine v Centru ZARTA (promet, količina zbranih predmetov na novi lokaciji) v primerjavi s prejšnjim stanjem; uspešno izvedena selitev Štacune Rokodelc (npr. primerjava prodaje pred in po selitvi). Ti kazalniki nam bodo pomagali spremljati, ali se nove pobude razvijajo skladno s pričakovanji in ali prispevajo k splošnemu cilju Fundacije.

VIRI FINANCIRANJA

- Sredstva iz proračuna RS na podlagi Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanja invalidov in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Sredstva R. & V. Draxler Stiftung;
- Tržna dejavnost prodaje predmetov ponovne rabe in obnove rabljenega pohištva ter novih izdelkov ter izposoja predmetov;
- Sredstva za usposabljanje invalidov in bivših odvisnikov;
- Sredstva lokalne skupnosti
- Sredstva Zavoda RS za zaposlovanje;
- Sredstva razpisov lokalnih skupnosti, ministrstev in ESS.

ZAKLJUČEK

Strategija razvoja Fundacije Vincenca Drakslerja so.p. za obdobje 2025–2030 predstavlja načrt, kako ohraniti in nadgraditi poslanstvo Fundacije z novimi idejami in z novimi priložnostmi. Dokument povzema obstoječe dejavnosti, ki ostajajo jedro delovanja (rehabilitacija odvisnikov, pomoč mladim v stiski, zaposlitvena rehabilitacija invalidov, ponovna raba in dobrodelnost) ter uvaja nove elemente, ki jo bomo v Fundaciji izvajali v koraku s časom (digitalizacija terapevtskih storitev, širitev v center krožnega gospodarstva ipd.). Z jasno zastavljenimi cilji, enakimi temeljnimi vrednotami kot doslej, ter ob podpori lokalnih skupnosti in partnerjev, bo Fundacija Vincenca Drakslerja v obdobju do leta 2030 še naprej uresničevala željo ustanovitelja – **pomagati čim več ljudem na poti iz odvisnosti, invalidnosti ali socialne izključenosti v polno in dostojanstveno življenje, ob tem pa prispevati k bolj povezani, strpni in trajnostni družbi.**

Gregor Tomše
generalni sekretar Fundacije

dr. Bojan Potočnik
predsednik Uprave Fundacije

The image shows the logo of the Vincenca Drakslerja Foundation, which consists of a stylized house shape with the text 'Fundacija Vincenca Drakslerja' inside. To the right of the logo is a handwritten signature in blue ink.